

[Startside](#) > ... > [Dine Rettigheder](#) > [Tiltalte i Straffesager](#) > 3 - Mine rettigheder under retssagen

3 - Mine rettigheder under retssagen

Hvor gennemføres retssagen, og hvem har lov til at være til stede?

Retssagen gennemføres normalt ved distriktsretten i det område, hvor forbrydelsen er begået. Retssagen er offentlig bortset fra i visse sager om seksuelle overgreb, i sager hvor den mistænkte er ung, og i sager om forbrydelser mod den nationale sikkerhed. I visse andre sager kan hele eller dele af retssagen også gennemføres for lukkede døre. Enhver, der forstyrrer retssagen eller påvirker vidner, kan udvises fra retssalen.

Hvem træffer afgørelse i sagen?

Retten består normalt af en retsformand, som er jurist, og tre lægdommere. Lægdommerne er ikke uddannede jurister, men kan udpeges af den kommunale myndighed i det område, som distriktsretten ligger i. Desuden er der en retssekretær til stede. Distriktsrettens medarbejdere sidder ved ét bord, anklageren ved et andet og du og din advokat ved et tredje. Hvis der er vidner, sidder de ved et særskilt bord.

Hvad sker der, hvis der dukker nye oplysninger op under retssagen?

Hvis der dukker nye oplysninger op under retsmødet, kan anklageren ændre anklageskriftet. Hvis du erklærer dig skyldig i nogle anklagepunkter, kan det betyde, at anklageren ikke behøver fremlægge helt så detaljerede beviser imod dig på disse områder. Du kan dog ikke forhandle dig frem til en mildere dom med anklageren, selvom du erklærer dig skyldig.

Skal jeg være til stede under retssagen?

I tilfælde af mindre alvorlige lovovertrædelser, som du erklærer dig skyldig i at have begået, kan sagen afgøres uden din tilstedeværelse. Men generelt skal du være til stede. Hvis du ikke deltager i retsmødet, kan retten enten dømme dig til at betale en bøde eller bestemme, at du skal frihedsberøves. En bøde er en forud fastsat sum penge, som du skal betale.

Har jeg ret til tolkebistand?

Hvis du ikke forstår svensk, har du ret til en tolk, som oversætter alt, der bliver sagt under retssagen. I så fald er det vigtigt at fortælle distriktsretten lang tid i forvejen, at du har brug for en tolk. Tolken er normalt til stede i retssalen, men telefontolkning er også en mulighed.

Kan jeg få en advokat, og skal jeg have en?

Der er ingen pligt til at have en advokat, og du har lov til at forsvare dig selv. Hvis du har ret til en beskikket forsvarer, og du ikke har gjort indvendinger imod at få en beskikket, vil retten beskikke en advokat, som så bliver din forsvarer. Hvis du ønsker en bestemt advokat, skal du informere retten om det på forhånd. Hvis du er utilfreds med din advokat, er det under visse omstændigheder muligt at få en anden.

Har jeg ret til at sige noget under retssagen, og hvad sker der, hvis jeg ikke gør det?

Tiltalte har altid ret til at få ordet under retssagen. På den anden side har du ikke pligt til at sige noget. Det

varierer fra sag til sag, om det er en fordel at sige noget eller ikke. Tiltalte skal ikke aflægge ed og har ikke pligt til at sige sandheden. Hvis du ikke siger sandheden, og det bliver opdaget af anklageren eller retten, kan det betyde, at alt det andet, du har sagt, virker mindre troværdigt.

Hvad sker der med hensyn til bevismateriale?

Før retsmødet har du ret til at gennemgå anklagerens bevismateriale. De vidner, der afhøres under retssagen, skal også afhøres under efterforskningen, og deres forklaringer skal nedskrives i fuld længde under politiets efterforskning. Du har ret til at stille spørgsmål til anklagerens vidner gennem din advokat og til at anfægte de oplysninger, de kommer med.

Du har ret til at fremlægge dine egne beviser, hvis du ønsker det. Det gælder både med hensyn til vidner og dokumenter osv. Dine vidner bliver også afhørt af politiet under sagens efterforskning. Hvis de ikke er blevet afhørt før, kan anklageren anmode om, at de først bliver afhørt af politiet, dvs. at retsmødet hæves og afholdes en anden dag i stedet. Din advokat begynder afhøringen af dine egne vidner, men både anklageren og retten har ret til at stille spørgsmål til vidnerne.

Retten har ret til at afvise bevismateriale, der ikke er relevant i sagen. Beviser på, at du er et hæderligt menneske, eller andre beviser vedrørende din karakter har ingen eller kun meget begrænset værdi som bevismateriale.

Hvordan begynder retssagen?

Retssagen begynder med, at anklageren oplæser de anklagepunkter, han mener, at du er skyldig i. Derefter fremlægger offerets advokat eventuelle erstatningskrav. Din advokat fortæller retten, om du erklærer dig skyldig eller ikke i den forbrydelse, du er tiltalt for at have begået, og hvad din reaktion er på erstatningskravet.

Derefter går anklageren mere i detaljer med, hvad der efter den pågældendes mening er sket, og eventuelle skriftlige beviser gennemgås. Din advokat kan derefter fremlægge sit syn på, hvad der skete, og gennemgå de skriftlige beviser.

Hvordan bliver offeret og jeg afhørt?

Hvis der er et offer (en skadelidt) til stede, vil den pågældende blive afhørt. Anklageren er den første, der stiller spørgsmål, men offerets advokat, din advokat og retten kan også stille spørgsmål til offeret. Når afhøringen af offeret er færdig, er det din tur til at få ordet. Du har ret til selv at sige noget, hvis du ønsker det, før anklageren begynder at stille dig spørgsmål. Din advokat, offerets advokat og retten kan også stille dig spørgsmål.

Hvordan afhøres vidnerne?

Når din afhøring er afsluttet, er det vidnernes tur til at besvare spørgsmål. Anklagerens vidner afhøres først, derefter dine vidner. Anklageren, advokaterne og retten kan alle stille spørgsmål til vidnerne. Alle afhøringer af offeret, dig og vidnerne videooptages.

Gennemgang af mine personlige forhold

Når bevismaterialet er blevet gennemgået, er tiden kommet til at se på dine personlige forhold. Det vedrører økonomi, boligsituation, familiesituation, eventuelt stofmisbrug og eventuelle tidligere domme i Sverige eller andre lande. Disse oplysninger danner baggrund for afgørelsen af, hvilken straf der er den mest hensigtsmæssige inden for strafferammen for din sag.

Hvordan ender retssagen?

Retssagen ender med, at anklageren, offeret eller offerets advokat og til sidst din advokat fremlægger de afsluttende bemærkninger (indlæg). Både anklageren og advokaterne argumenterer for, hvad retten bør nå frem til, og hvilken straf du bør have, hvis du kendes skyldig.

Hvornår og hvordan finder jeg ud af, hvad retten har besluttet?

Retten kan enten afsige dommen samme dag efter en kort votering eller afsige sin dom omkring en uge senere. At afsige dom betyder, at retten oplæser dommen i din tilstedeværelse. Hvis dommen afsiges en anden dag end dagen for afhøringen, behøver du ikke være til stede, og dommen sendes til dig og din advokat. Dommen foreligger altid i skriftlig form.

Hvilke sanktioner kan jeg blive pålagt?

Fængselsstraf – i en periode på ikke under 14 dage og ikke over 18 år eller livstid. Fængselsstraffe på over seks måneder afsones i en institution. Kortere fængselsstraffe kan under visse omstændigheder afsones med en elektronisk fodlænke.

Beskyttet overvågning – overvågning i en bestemt periode, normalt et år, efterfulgt af to års prøvetid. Dette kan kombineres med en bøde, fængselsstraf i højst tre måneder, samfundstjeneste og/eller behandling for stofmisbrug eller sygdom.

Betinget dom – prøvetid i under to år. En betinget dom kombineres normalt med en bøde eller samfundstjeneste.

Bøde – enten en fast bøde eller en indtægtsafhængig bøde, der fastsættes ud fra lovovertrædelsens alvor. Det laveste bødebæleb er 200 SKK (omkring 20 EUR), og den laveste indtægtsafhængige bøde er 30 dagbøder af 50 SKK (omkring 150 EUR).

Samfundstjeneste – kombineret med beskyttet overvågning eller en betinget dom. Det vil sige et bestemt antal timers ulønnet arbejde, mellem 40 og 240 timer, som du skal udføre i din fritid.

Specialbehandling – stofmisbrugere kan idømmes behandling for deres misbrug, og personer med alvorlige mentale lidelser kan idømmes psykiatrisk forvaring.

Unge kan også pålægges andre sanktioner, såsom samfundstjeneste for unge eller ophold på en ungdomsinstitution.

■ Sidste opdatering: 23/10/2015

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.